Auca dels Trobadors

De trobar lleu i d'aquí, altrament dit rodolí

1. Cantant l'amor i la guerra
i trescant pel pla i la serra,

2. ...els trobadors i els joglars
l'any 1100 s'obriren pas.

3. El primer que alçà la veu
va ser Guillem de Peitieu,

4. ...que cantava en llemosí
i no pas en vers llatí.

5. A nobles i cortesans,
destinaven els seus cants.

6. Per això, jo tinc entès
que parlem d'amor cortès.

7. Amb follia i ben poc seny
el nou art guanya terreny.

8. En estil més clar o confús:
el trobar lleu, ric o clus.

9. I arreu surten trobadors
que canten la «fin'amors»

10. ...del vassall a la «midons»
en balades i cançons;

11. ...o la lluita i el combat,
amb vers destre i ben rimat:

12. Cercamon, Jofre Rudel
o el joglar Arnaut Daniel.

13. En Bernat de Ventadorn
i el bregós Bertran de Born.

14. De tots ells és Marcabrú
el més bel·licós i dur.

15. De trobadors catalans
n'hi ha de bons i importants.

16. Com Guillem de Berguedà,
un senyor de malferrar,

17. ...que va fer aquell sirventès
que es carrega en Ponç, marquès

18. ...del castell de Mataplana,
que pobret, com me l'aplana!

19. Tant, que per reparar el dany,
un cop mort li escriu un plany.

20. Fins i tot el rei Alfons
va fer uns versos bastant bons.

21. I acollí a mans besades,
dels trobadors, les cantades.

22. A Dia, també féu fressa
de «trobairitz», la comtessa.

23. ¿D'en Guillem de Cabastany
no coneixeu el malany?

24. És un cas esgarrifós:
el va assassinar un «gilós»,

25. ...que féu menjar a Saramonda
el seu cor, com a la fonda.

26. Mestre Guerau de Cabrera
en l'«Ensenyament» s'esvera

27. ...contra en Cabra, un mal joglar
que no sap interpretar,

28. ...ni coneix la gesta magna
del magnífic Carlemagne.

29. L'amor és un gran consol
per Berenguer de Palol.

30. Per contra, a Ponç de la Guàrdia,
li provoca taquicàrdia.

31. Per poder rimar com cal
va ser un tal Ramon Vidal,

32. ...natural de Besalú,
qui escrigué molt oportú,

33. ...unes «Rasós de trobar»,
i és que el vers tot sol no es fa.

34. ¿I què dir d'en Cerverí,
que a Girona s'establí?

35. Que va fer una pastorel·la
a una bella damisel·la,

36. ...vescomtessa de Cardona,
que era coqueta i bufona.

37. «Entre Lèrida e Bellvís...»,
la cosa comença així.

38. I acaba que en Cerverí
es queda sense botí.

39. Té també una viadera,
en què el trobador pondera

40. ...com s'ha de tractar el marit
quan és dropo i ensopit.

41. I una coneguda albada
religiosa, ben travada.

42. A partir de 1300
pel món bufen altres vents.

43. Està en alça la ciutat
i el trobador és marginat.

44. Tot i que amb la Gaia Ciència
manté uns certa presència.

45. Permeteu-me que recordi
noms com Jordi de Sant Jordi,

46. ...Pròxita o Andreu Febrer
i Ausiàs March, que sincer

47. ...ens renova i inicia
una nova poesia.

48. Tanmateix l'amor perdura...
La resta és literatura.

Joan Vilamala, 2005

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala